

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v «Zvezdi».

Izhaja vsako soboto
zvečer

Inserati se računajo za celo stran 60 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za peti-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Ne skrunimo lepote naše Gorenjske.

III.

Mnogo so zagrešili pri nas pri cerkvenih in zasebnih stavbah. Prav tako se godi z regulacijami naših trgov in mest. Poglejmo n. pr. na Bled ali na Jesenice. Silno sta se razširila ta kraja, a razširjanje se je izvečine vršilo tjavendan, brez načrta, ali pa po načrtu, ki nikakor ni prikladen za razmere dotičnega kraja. Zadnji čas govore tudi o regulaciji mesta Kranja. Ker je to silno važna zadeva, hočemo reči o njej eno ali dve.

Po kakšnem sistemu naj se napravi regulacija Kranja? Ako uvažujemo vse to, kar smo dosedaj povedali o napakah pri zgradbah nekaterih naših cerkvâ in pri zidanju večine zasebnih stavb, ako nadalje upoštevamo posebne krajevne, rekel bi, čisto domače potrebe, zahteve, njih večji ali manjši pomen v gospodarskem oziru in ako vse to nekoliko natančneje, bližje in nepristransko preiščemo, nam pač ne bo težko najti oni sistem, ki bi bil najnaravnejši, najprikladnejši in, kar naravnost povejmo, tudi najboljši za uravnavo mesta Kranja.

Kranj je sicer malo mestece, ki pa ima bogato preteklost in ki nadkriljuje s svojo bujno razvito trgovino mnoga večja mesta. Kranj je znamenito središče živahnih kupčijskih akcij in po sveži naravni legi neposredno navezan na kmetijstvo, trgovino in obrta. Po svojem velikem trgovskem pomenu že od nekdaj obvladuje vso Gorenjsko in njegovi veliki sejmovi slave ne le po vsem Kranjskem, ampak tudi po bližnjih deželah, po Koroškem, Spodnjem Štajerskem i. t. d.

Kaj čuda, da ima Kranj več denarnih zavodov, ki prav lepo procvitajo. Le škoda, da so se nekateri teh zavodov, n. pr. mestna hranilnica, tako pozno ustanovili. Pa so bile že razmere

take. Imenovani denarni zavodi so čisto naravna posledica ugodnih kupčijskih razmer v Kranju, vsakdanja potreba je takorekoč sama silila na to, da so se osnovali. Denarni zavodi v mestu Kranju bodo imeli poleg drugih faktorjev odločilno besedo pri tem, kako naj se mesto razširi v najbližji bodočnosti.

Že od nekdaj se Kranj odlikuje po ugodnih prometnih zvezah. Starodavna je cesta, ki vodi iz Ljubljane do Kranja in se razcepi pri dobroznani gostilni „Na Bekseljnu“ v dve: ena pelje čez Jezersko v Železno Kaplo, druga v Tržič in preko Ljubelja, oziroma čez Bistrice, mimo proslule gostilne Franckove v Podbrezjah in Ljubno, Brezje, Radovljico i. t. d. V sedemdesetih letih je zdrdrala mimo Kranja Rudolfova železnica. Pred dvema letoma so združili Kranj in Tržič z lokalno železnico, v novejšem času pa delajo resno na to, da steče železnica iz Kranja proti Kamniku in naprej na Štajersko.

Ako vse te razmere le količkaj premislimo, moramo priti do zaključka, da je razširjanje mesta Kranja gotova, neizogibna stvar. Gotovo je pa tudi, da bodo pri tem razširjanju, ki se mora izvršiti v doglednem času, glavno vlogo igrati zlasti oziri na vedno večji promet. Napačno pa bi bilo, ako bi bili edino oziri na promet mero-dajni in odločilni. V poštev mora priti tudi lega Kranja, prezreti se tudi ne sme prelepo ozadje našega mesta. To ozadje je tako krasno, krajevna scenerija tako izvanredna, da se ne more z enako ponašati malokatero alpsko mesto.

Kranj se more, kakor danes stoje razmere, razširiti edino proti severu. Kokriško predmestje ima prihodnost, tu se brez dvoma v kratkem dvignejo s tal mnoge stavbe.

V kokriškem predmestju ima nastati novi Kranj. Pomudimo se pa še malo pri starem Kranju. Na nekakem polotoku stoji, ki ga tvorita reki Sava in Kokra. Dasi sta Kokra in Sava zelo

različnega značaja, imata vendar to skupno, da sta obe globoko ujedeni v kranjsko ravnino. Kokra tvori pri Kranju romantično, veleslikovito sotesko ali tesen, ki je še vse premalo znana in obiskana. Sava se preteka po nekoliko širši, živahniji dolini, tako da so se mogle tik ob njej, zlasti na levi strani, zgraditi razne industrialne stavbe (molin, sušilnice i. t. d.). Sredi med obema rekama, na strmi, mogočni skali pa se dviga staro, častitljivo mesto Kranj, ena najstarejših in najnamenitejših naselbin na vsej Kranjski. V Kranju so stolovali v srednjem veku kranjski vojvodi; od pamtiveka je tvoril Kranj središče vse Gorenjske in bil varno zavetišče in nepremagljiva naravna trdnjava daljni okolici.

Ohranimo stari Kranj! Krase ga stare, karakteristične hiše iz 15. in 16. stoletja. Greh bi naravnost bil, porušiti te stare, četudi primitivne stavbe pa jih kar tjavendan nadomestiti in izpodriniti s potvorami nezdravega, modernega stavbarstva, z izrodki polne fantazije ali z naravnost neukusnimi zgradbami neukih zidarjev; in takih stvari se je zadnje čase več pozidalo v sredini našega mesta. Pustimo torej staremu Kranju tisto prijazno lice, ki ga ima že toliko časa.

Regulačni načrt, ki ga snujejo, se ne tiče toliko starega Kranja, kakor nove naselbine, ki naj zraste v kokriškem predmestju. Iz tega, kar smo doslej povedali, sledi že glavno vodilo, katerega se bo treba držati pri regulačnem načrtu. Glavna zahteva je tu: Kranju se ne sme pokvariti njegovo historično lice; ohraniti treba njegovo slikovito podobo nedotaknjeno; pri novem Kranju pa se je treba ozirati na zanimivo okolico in veleromantično ozadje mesta in spraviti načrt, po katerem naj se grade nove stavbe, v neobhodno potrebno soglasje z okolico in ozadjem.

Načrt, kako naj se poveča in razširi Kranj, bodi prilagojen potrebi, namenu in najožji okolici (lokalnemu terenu).

PODLISTEK.

Samostanski zvonovi.

Resnična zgodba.

Naš prijatelj V. je povabil некоč precejšnjo družbo znancev k sebi na večerjo. Kmalu po večerji se je razvila neprisiljena prisrčna zabava. Peli in plesali smo, in zdajpazdaj je stopil kdo na balkon — seveda s svojo plesalko — hladit razgreto glavo in morda tudi srce.

Med odmorom prosi zaročenka mojega prijatelja — kakor sem opazil — naj kaj zaigra. Po kratkem obotavljanju sede h klavirju in prične igrati skladbo „Samostanski zvonovi“.

Akordi so domeli svečanostno turobno; nek poseben vzduh je zavel po sobani in vsi navzoči smo spoznali, da so prevzela igralca vsem neznanu čuvstva. Bil je silno razburjen in zamišljen.

Izpraševali so ga, kaj da to pomeni, kaj da mu je in zakaj. Pa ni jim dal povoljnega odgovora, le trdil je, da se mu ta skladba posebno dopada.

Tudi jaz sem stopil k njemu in ga vprašal, kaj da to pomeni vpričo toliko gostov in dam. Stopila sva iz družbe; nasmehnil se je, pa dejal čisto mirno: „Počakaj, da se razidejo; se kaj po-

meniva.“ Molče sem prikimal. Zopet sva se po-mešala med veselo družbo, zabavo in smeh.

Okoli enajstih so se razšli gostje. Ostala sva sama s prijateljem. Povabil me je v svojo sobo, pripravil svalčice, natočil je vina pa začel:

„Vem, da se ti je zdelo čudno moje obnašanje današnji večer; pa upam, da mi boš oprostil, ko izveš za vzrok. Že dolgo občujeva in mnogo občujeva, pa nisem ti še prav nič povedal o svojih starših in sploh ne o svojih sorodnikih. Danes ti bom pa razložil žalostno zgodbo o smrti svojega očeta.“

Izpila sva. Prijatelj pa zopet povzame besedo.

„Odkar se spominjam svojega očeta, je bil vedno odločen in strog. Že na njegovem obrazu sem bral želje in ustregel hitro vsaki. Vedel sem pa tudi, da me ima izmed vseh domačih najraje. Že v svojem petem letu sem moral sesti večkrat poleg njega h klavirju — bil je namreč dober igralec — da sem pričel tolči po tipkah in spoznaval tako glasove, melodije. V svojem osmem letu sem že igral par domačih lahkih popevk. Jeseni istega leta mi je najel oče glasbenega učitelja. Z veseljem in radostjo na licu me je opazoval in poslušal, ko sem pri-skakal vsak dan k njemu, vriskajoč in veseleč se, češ, danes me je pa g. Hudè — tako se je

imenoval moj učitelj — zopet naučil novo pesmico ali novo arijo. Moral sem mu takoj zaigrati in večkrat me je vzradoščen objel in mi dajal veselje k še nadaljnemu učenju. V 15. letu sem že igral skoro vse napeve znanih operet in oper, nakar sem se jel učiti težjih skladb. Učitelj mi je večkrat dejal, da dobro igram in lahko še mnogo napredujem. Moj dobri oče pa mi je kupoval note in zopet note, samo da sem se imel vedno kaj novega učiti in da je videl tako tudi sam moje napredovanje.

Med vsemi glasbenimi deli, kar sem jih že preigral, dopadla mu je najbolj skladba „Samostanski zvonovi“. Često sem mu jo moral igrati; spoznal sem, da te lahne, blagodejne melodije vedno pomirijo njegovo hipno razburjenje. Naslonil se je na bližnjo mizo in strmel zamišljen v daljavo — — —

Pa se je zopet zdrnil in moral sem znova začeti, on pa je strmel, strmel — — —

Moj oče je bil bolan. Imel je neozdravljivo bolezen in štiri mesece ni šel iz hiše. Tiho smo hodili po sobah, mati in sestra sta jokali, jaz pa sem moral na očetovo zahtevo mnogokrat igrati „Samostanske zvonove“.

Zamislil se je in polagoma zaspak

Konec prih.

Potreba je nujna, da se mesto razširi. Rastoče število prebivalcev, intenzivni razvoj industrije in kupčije, nove prometne zveze (n. pr. železnica v Kamnik), vse te okolščine neizprosno silijo na to, da se zida množica novih stavb. V prvi vrsti sedaj treba preskrbeti rastočemu, tako lepo se razvijajočemu mestu, novih, ličnih, veselih, prijaznih hiš za stanovanja. Pomanjkanje primernih stanovanj je v Kranju postalo zadnje čase jako občutljivo.

Stari Kranj naj ohrani svoje patriarhalno življenje v vsaki smeri, zlasti v trgovski. Staro mesto naj ostane, kakor je bilo doslej, središče trgovine, uradov, komptoarjev, skladišč, denarnih zavodov, županstva. Po lepem kranjskem polju, tja proti Fidru, proti Omersovi, Jezerškovi vili, proti Rupi in Kokrici pa naj se razširi novi Kranj. Glavni kontingent novega Kranja naj tvorijo lepe hiše, vile in vilice za stanovanja.

Pri načrtu novega Kranja pa treba tudi vpoštevati jemati razne javne zgradbe, katerih izvršitev postaja od dne do dne nujnejša. Pokopališče leži na nepripravnem prostoru in ovira razvoj mesta, moralo se bo preložiti. Ljudsko-šolsko poslopje le za silo odgovarja svojemu namenu; gledati bo treba, da se postavi novo, katero gotovo ne bo kazalo sezidati na sedanjem prostoru, ampak ga preložiti iz mesta.

Sedaj, ko imamo vodovod, je dana lepa prilika, da se napravi javno ljudsko kopališče, ki bo na razpolago zlasti revnejšim ljudem ob vsakem vremenu in vsakem letnem času.

Manjka nam primernega igrišča, manjka nujno še te in one zgradbe, n. pr. obširne bolnišnice, katere ne bo kazalo graditi v starem Kranju, ampak na vsak način zunaj mesta na kranjskem polju.

Teh javnih zgradb ni mogoče prezreti sedaj, ko se dela načrt zlasti za novi oddelek mesta.

Tako je upati, da se v smeri proti severu, v kokriškem predmestju skoro vzdigne iz tal lepo število novih zgradb, zlasti vil in hiš z vrtovi. Par vil in hiš so že pozidali ondi. In reči moramo, da že te stavbe nekako prijetno vplivajo na opazovalca. Komu n. pr. ne ugaja prejšnja Fusova, sedaj Huter-Zabretova vila z ukusnim nasadom smrekovega drevja, dasi je samanasebi preprosta, skromna stavba! Takih ali še lepših zgradb si želimo v novem Kranju še več.

Kdor misli, da nimamo prav, ali da pretiravamo, pa naj pogleda v Radovljici lepo vrsto novih, z vrtovi obdanih hiš, ki so postavljene ob cesti proti Lescam. Kako velika razlika med staro in novo Radovljico. Tako bodi tudi v Kranju!

Gospodarski del.

Tedenski sejem v Kranju dne 25. aprila 1910. leta. — Prignalo se je: 112 glav domače goveje živine, — glav bosanske goveje živine, — glav goveje živine hrvaške, 5 domačih telet, —

V mladem cvetju.

Roman.

Dalje.

Prišlo je zopet med njim kakor tako mnogokrat, ko sta si stala nasproti in ni prišel do besede ne eden, ne drugi.

«Kako opojno diši,» je rekla naposled Ana in se ozrla po travniku.

«Po travi,» je dejal Osolè in iztegnil desnico v lahno loku, kot da hoče pokazati Ani, odkod prihaja vonjava. — «Glejte, to se mi zdi najlepše! Vidite, kako se vidi mak sredi tega svetlega zelenja!»

Ana je prikimala, stopila v travo in odtrgala prvi najbližji mak in si ga zatekla v nedrje, da se je videl na njeni svetli, skoro beli obleki kakor velika, krvava kaplja.

«Ali mi ne pristojata?» se je hotela pošaliti, ampak njen obraz je ostal resen; niti oči, niti ustnice se niso nasmehnila.

«Jaz bi odrekel,» je dejal Osolè in opazoval z dopadajenjem njene lepe, skoro žalostne poteze. «Preveč razlike, jaz ljubim enoličnost, to se pravi enakost v barvi, brez kričavega lišpa, tisti mak pa se mi zdi, kakor bi izzival!»

Ana ga je pogledala, kot da ga ne razume. Na to je pomislila in dejala:

«Ako bi si ga zatekla kaka druga, bi vam morda ugajal — ako bi ji ga celo sami ne pripeli!»

Osolè se je nasmehnil zlovoljno, ampak čutil je, da v njenih besedah ni zlobnosti, morda so bile izrečene z lepim namenom, ampak slabo izražene.

hrvaških telet, 93 domačih prašičev, — hrvaških prašičev, 2 domači ovci, — hrvaških ovac, — koz, — buš in — bosanskih volov. — Pitani vol 100 kg 64—68 K, na polovico 100 kg 58—60 K, za pitanje 100 kg 52—54 K, kumerni 100 kg 36—40 K. Pšenica K 13—, proso K 7-50, rž K 9—, oves K 8—, ajda K 7-50, repno seme, K, fižol ribničan K —, mandalon K — koks —, krompir K 2 50 za 50 kg.

Poučni listek.

Naša sveta dolžnost je, da skrbimo za svoje zdravje.

Konec.

Cenim starost, ki more se prabaviti krepko hrano, ki se prenese suneke vremena, ki ima še kito, da hiti črez goro in dolino, kateri se še oko zaiskri pri pesnikovi besedi in glasbi, ki se nasproti vriska pomladi in solncu in vsemu, kar je mlado in kar cvete, ki se pozna visoke smotre in ima še moč in veselje, da stremi za njimi v sveži delavnosti. In ki se more končno, ko moči že v resnici pojemajo, veseliti, da bodo krepki otroci naprej nosili bakljo življenja!

Askeza, ki je v ta namen potrebna, sicer ni tako huda, kakor bi mislil marsikateri boječnež. Pridite enkrat v naš «Freiland!»* Nikjer ne boste našli niti vi, niti noben visokošolec veselejših oči in boljše volje, ki bi mogla višje poskočiti, ki bi se srčneje lotila skale in ledu in ki bi živeje čutila, kaj je ljubo dekle!

Alt werden, Himmelsgunst,
jung bleiben, Menschenkunst!

Mera naših duševnih in telesnih moči je omejena, velja torej: gospodariti z njimi!

Gospodariti! Ne, da bi kakor stiskavi skopuh varovali zaklade, katerim vzame vso vrednost vse uničujoči čas, ampak da moremo vložiti polne vstavke, kjer se gre za velike dobitke! «Und setzest du nicht das Leben ein, nie wird dir das Leben gewonnen sein!»

Hraniti, da moremo dati v polni meri! Svoje najboljšo sbrani za plemenit namen! Svoje moči osredotočiti na najvišjo individualno dosegljivo zmožnost!

Potem pa polno čisto prihranjene mladostne moči veselo darovati ljubljeni ženi, ljubljenu delu, ljubljeni domovini!

Tako mišljenje nas napravi proste in vesele in nas zavaruje proti udarcem usode.

Z nebno svojo močjo naj mladi mož ne gospodari varčneje kakor s svojo seksualno (spolno). Kajti beseda našega največjega pesnika v njegovi smeli mladostni pesmi «Männerwürde» je resnična:

«Aus eben diesem Schöpferfluß,
woraus wir Menschen werden,
quillt Götterkraft und Genius,
was mächtig ist auf Erden!»

Kaka brezumnost, zapravljati tako nebeško moč!

Ako se tuintam le premogočno zglaš, tedaj ven k živahni telesni igri! Potem naj deluje vaša mišica in srce naj bije in širijo se vaše prsi, dokler ne padete utrujeni na vaše ležišče in ste veseli, da smete spati!

Ko pa postanete zreli in ste zmožni, da ustanovite lastno ognjišče, zmagoslavni premagalci

* Krajevna skupina Monakovo nemške zveze abstinentnih visokošolcev.

«Mogoče» je dejal — «ako bi bila obleka črpa, sicer pa je ukus barv različen. Jaz ljubim višnjevo cvetje bolj ko vse drugo, nekaterim pa se zde lepe celo zlatice».

«Kaj pa tistole?» je vprašala Ana in pokazala na velike marjetice, ki so gledale iz zelenja s svojimi belimi kronicami, kot da kličejo in vabijo.

«Marjetice? No, nekateri jih zelo ljubijo!»

«In zakaj?» je vprašala Ana, a Osolè ji je odgovoril z nemim usmevom. «Prorokovati znajo ali ne? Kaj mislite, ali res kaj vedo?»

In ne da bi počakala, kako meni o tem Osolè, se je sklonila in odtrgala dve največji.

«Ena za vas, ena zame! Sedaj pa pričniva, da vidiva, kako je z nama. Vi prvi!»

Osolè je pazno odtrgal prvo peresce, za njim drugo in tretje i. t. d. in govoril komaj slišno: «ljubi me, zelo, prav malo, popolnoma nič...»

Ko je odletelo zadnje peresce je izgovoril kakor je prišlo po vrsti: — «prav malo...»

«Ali ste kaj žalostni?» se je zasmejala Ana kakor mlada rasposajenka in nato je pričela ona — nežno in plaho...

Osolè je opazil, da se ji roka trese, a razsodba je bila še slabša kakor njegova, ker zadnje peresce je povedalo — «popolnoma nič!»

«Pa nič!» se je smešno razjezila in zmečkala drobno stebelce, da se Osolè ni mogel zdržati skrivnega posmeska.

Dalje prih.

samih sebe, zapovedovalci nad čuti in gospodarji vaših kreposti», tedaj naj se združi zdravo z zdravim, močno z močnim, zvesto z zvestim! To nam mora dati potem vesele starše, vesele roditelje krepkega in veselega rodu!

Mnogo je poklicanih, malo izvoljenih!

Za marsikaterega izmed vas bo postala naloga takega življenja pretežavna. Toda vsak poizkus, kar največ more! Verujte mi: venec zmage je krasen.

Radovljiške novice.

Osebne vesti. G. sodni predstojnik Fran Regally je dobil šestmesečni dopust da posloveni «sodnijski zakonik». Nadomeščat ga pride g. Josip Prc iz Logatca. — Stotnik g. Izidor Hrašovec je postal major. Čestitamo!

Darovi pogorelcem na Brdih. Cesar je daroval iz svojega premoženja 1000 K, a deželni in državni poslanec Josip Pogačnik je izposloval državne podpore 8000 K.

Glavnim porotnikom za letošnje drugo porotno zasedanje so izzrebani: Franc Dolžan, posestnik in gostilničar, Josip Pogačnik, posestnik in krojaški mojster, oba v Radovljici, in Anton Mrak, posestnik v Predtrgu.

Občinski seji sta bili ta teden kar dve. V seji dne 25. aprila so se rešile nekatere nujne zadeve, a v seji dne 28. aprila, ki je bila nekako slavnostna, kajti kakor edina točka je bila: volitev novega upravnega odbora v mestno hranilnico. Navzočih je bilo 12 obč. odbornikov. Volitev se je vršila z listki. Povdarjati moramo, da je večina naprednih odbornikov volila v upravni odbor mestne hranilnice po razmerju strank, zastopanih v obč. zastopu, a trije zastopniki «S. L. S.» so volili svoj odbor, ki nikakor ne odgovarja temu razmerju. Za dobo petih let so voljeni v upravni odbor mestne hranilnice sledeči gg.: Franc Čebulj, Franc Dolžan, Martin Drolc, Alojzij Mali, Ivan Novak, Vinko Resman, Alfred Rudesch, Franc Sajovec, Ivan Šega in Tomaž Sušteršič.

Novačenje vojaških novincev se vrši te dni. V četrtek je bil na vrsti prvi razred in sicer je bilo «tavglih» od 160 poklicanih mladeničev 46, in sicer 42 domačinov in štirje tujci. V petek so spoznali godnih izmed 163 fantov 42. Danes, v soboto pridejo zadnji na vrsto. Splošno se opaja, da se naborniki obnašajo veliko dostojneje, resnega pretepa ni bilo nobenega, le malo vrisanja in razglašene petja. — Pripomnimo, da je bilo vzetih tudi nekaj «Sokolov», umevno, da med njimi tudi načelnik radovljiškega «Sokola», Jos. Kapus. — So pač fantje za to!

Tudi dar. Deželni odbor kranjski je daroval Predtrškemu županstvu enega bika. Menda bo sedaj mleko malo ceneje, a tudi telečje meso.

Vreme se je sedaj naredilo. Po planinah je zapadel sneg dokaj nizko, vsled tega vlada precej hud mrz; vendar imamo naravnost krasno pomlad. Kdor hoče videti našo krasno Gorenjsko, naj pride sedaj sem, ko slavi pomlad svoj prihod. Prve lastovice smo opazili že 9. t. m., a prva kukavica se je oglasila 16. aprila.

Tržiške novice.

In se enkrat zdravniška mizerija v Tržiču. K našemu zadnjemu dopisu «Naši zdravniki» pridodati imamo se to. Usnjarski pomočniki so sklenili in spisali pritožbo proti dr. Jagodizu radi smrti Kunaverjeve. To pritožbo pa, namesto da se jo naslovili na deželni odbor, ki bi moral v tej zadevi nekaj ukreniti, so jo poslali na vodstvo tukajšnje predilnice. Razume se, da vodstvo ni imelo nič nujnejšega posla, nego da je pritožbo vročilo Jagodizu, in tako počiva ta pritožba dosedaj lepo v Jagodičevem košu. Toliko v pojasnilo pritožnikom, da si ne bodo morebiti domišljevali, kako pametni so. A ker smo že začeli malo po malo segati v «človekoljubno» delovanje dr. Jagodiza, naj gremo še dalje. Pokazali bomo njegovo «vestnost» v bengalični luči, seveda sedanjo, ker če bi hoteli seči v preteklost, morali bi popisati cele kilometre papirja. No, pa tudi sedanost nam nudi toliko gradiva, da nam ne bo naša naloga težka.

Slučaj prvi. Uboga kmetka žena leži v porodni postelji v hudih bolečinah. Hči, v skrbi za svojo mater, se napoti klicat zdravnika. «Kdo bo plačal?» je prvo narodno vprašanje tega človeškega osrečevalca. «Revni smo in plačati bo morala občina,» je odgovor prestrašene deklice. «Zastonj ne grem nikamor» — tresk z vrati in uboga dete stoji brez pomoči.

Slučaj drugi. «Kje je gospod zdravnik?» — «Kaj pa je?» — «Ženo mi je zadela kap.» — «Gospoda ni doma, pride šele zvečer!»

Slučaj tretji. «Kaj je?» — Gospo Pollakovo je zadela kap, prosim, da pride gospod doktor takoj.» — «Gospod so že v postelji in se jim ne ljubi (!) vstati.» — Omemjamo, da je bila to blagopokojna gospa Pavla Pollakova. Sedaj se govori, oziroma so raznesli zdravnikovi uslužbenci, da je bolan, splošna sodba pa je, da je bilo vse nekaj drugega in da si ni upal blizu k bolnici. Gospo je

zadela kap ob šestih zvečer, ravno v istem času pa je bil tudi Jagodiz se na trgu. Po zdravniku je poslal potem tukajšnji lekarnar v Kranj, in se je zdravnik pripeljal šele ob dveh ponoči.

S temi interesantnimi slučajji nadaljujemo prihodnje. Imamo jih namreč še par v zalogi in bi jih lahko priobčili že danes. Vendar nam pa mnogo leži na tem, da ostane vsa stvar sveža, saj enkrat se morajo kompetentnim oblastem odpreti vendarle oči. Eno pa moramo pibiti že danes, namreč, da je **Trkljč danes brez zdravilka**. Industrijalno mesto s preko tritisoč prebivalci — brez zdravilka. Res, da hodi gospod dr. Globočnik zastopat Jagodiza po dnevu, ali prebivalstvo je čez noč popolnoma izročeno usodi. Kričimo in bomo kričali za odpomoč! Slavni deželni odbor, pomoči! Gospod poslanec na delo, posredujte, da ne bodo marli Vaši volilci, kakor psi na cestil!

iz selške doline. V sled vednega drezanja župnika Rožnika je utakalo okrajno glavarstvo županstvu v Selcih, naj ustanovi službo vaškega policaja. Nam bi se zato zdel najposobnejši Rožnik sam, ki ima v tem prakso in že tako vedno rogovili okoli. Samo to je križ, ko ga tolikrat ni doma. Zato bi bilo pa najbolje, ko bi bila dva policaja in sicer Rožnik in Jakec, ki sta si posebna prijatelja in čba precej obsirna, eden čez pleča, drugi malo nižje. — Selška živinorejska zadruga ima svojega plačanega živinorejskega nadzornika, ki pa nima drugega opravila, kot da igra pri predstavah v selškem domu. — V Zeleznikih je umrl trgovec Josip Demšar. Rajnik je bil splosno priljubljen, kar je pokazal tudi njegov pogreb. Pogreba se je udeležilo tudi 28 Sokolov v kroju. Kdaj bo neki Marčič spravil skupaj toliko Čukov v kroju? Sedaj pravijo, da sta šele dva, namreč ravno toliko, kot se jih potrebuje za ministriranje. — Zadojo nedelje je povabil Marčič prelata Kalana iz Ljubljane, da je prišel mesto njega zabavljat v Zeleznike. Upamo pa, da tudi ta ni nič opravil, ker resnica ostane le resnica, pa naj jo zavija Marčič ali Kalan. — Hrastnik napravlja našim klerikalcem hude skrbi. Pravijo, da je dobil Simona vsled njega že nekaj sivih mustac.

iz Zeleznikov. Pregovor pravi, da brez božje volje niti človeški las ne pade z glave in naš g. župnik pa meni, da ima zmago pri občinskih volitvah že v žepu, no, pa saj mu ni zameriti, ker je mnenja, da bode na dan volitev nastal tak mraz, da bodo vsi liberalci zmrznili. Kako bode v Zeleznikih božja volja odločila, to bode g. župnik šele pozneje videl. Bogatini so tudi v želodcu gospodu fajmoštru in prav radovedni smo slišati, ako so mu tisti bogati cerkveni dostojanstveniki in bogati samostani tudi tako ostudni, kakor naši premožni ljudje. Tudi mi poznamo debele in suhe podgane! Vprašamo g. župnika, naj nam blagovoli ob priliki na prižnici povedati, zakaj si kupičijo različni duhovni samostani in cerkve posvetno premoženje, sin človekov pa ni imel toliko, kamor bi položil glavo. S slepimi podganami je lahko računati in tisočake množiti, toda le od vaše strani, mi drugi nimamo sredstev zato. Le bolj previdno g. župnik, da ne pridemo predaleč. Čudno je, ker klerikalci misliše, da ste v vsem tako popolni, zakaj se bojite naprednih listov, ko se vendar nikdar ne sliši, da bi naprednjaki prepovedovali svojim pristašem čitati klerikalne liste. Radi časopisov nas ves vaš grom in krik ne bode prestrašil in še bolj bodemo agitirali za napredno časopisje, ki je že itak močno razširjeno. Tudi Martinkov oče bode kmalu doigral svojo vlogo, tedaj naj nikar ne misli mož, da mu bode plačilo za njegovo delo odšlo. Prišel bode čas, ko mu ne bode Čoč in ne župnik pomagati mogel. V treh letih je klerikalno gospodarstvo napravilo več tisočakov dolga, porabila se je vsa občinska naklada na pivo in žganje, porabila se je 20 odstotna doklada za novo šolsko poslopje od vseh treh let nazaj, v blagajni nič. Ali je vzel vrag, ker drugega ni bilo v vseh treh letih narejenega kakor most in še ta ni plačan. Kje je denar, govorite župniki in Štrajnarji, kam so se porabili tisočaki! Ali menite, da vam bodo obremenjeni davkoplačevalci res šli na lim. — Ne. Mi hočemo voliti može, ki so sposobni voditi občinsko gospodarstvo in ne hinavce, kakor si jih g. župnik želi.

Z Lancovega pri Radovljici. V petek, dne 15. t. m. dopoldne je v vasi Brda nenadoma izbruhnil velikanski ogenj. Vnel se je pr. hiši Janeza Dežmana h. št. 3, in sicer je pričelo goreti v trahtarju pri blevu. Sosedje so takoj opazili grozne nesrečo, toda vsaka rešitev je bila brezuspešna, kajti ogenj je objel v trenutku vse sosednje strehe, ki so bile zelo blizu in vse s slamo pokrte. Kako je ogenj nastal, po nesreči ali zločinu, se dosedaj še ni dognalo. Cela vas je stela samo osem hišnih stevalk, od katerih je ostala samo ena hiša cela, druga z gospodarskim poslopjem vred poškodovana, ostalo pa je do tal pogorelo, in sicer posestnikom: Mihū Odarju gospodarsko poslopje, Antonu Pogacniku hiša št. 2, gospodarsko poslopje in en prasič, Janezu Dežmanu hiša št. 3, hlev, sušilnica, 11 prešičev, krava in tele, Janezu Fisterju hiša št. 4,

drvarnica, svinjak, žitnica in kolnica z orodjem, vdovi Urši Azmanovi hiša št. 5, gospodarsko poslopje, drvarnica, 5 prešičev in 3 jarci, sama se je pa rešavaje živino težko opekla ter v 24 urah v groznih bolečinah umrla. Francu Fisterju je hiša št. 6 in gospodarsko poslopje poškodovane, Valentinu Vagnerju je zgorela hiša št. 7, svinjak in hlev, Francu Zupancu hiša št. 8, svinjak in drvarnica. Uničena je torej cela vas. Strašno je bilo videti obupne posestnike ob grobu svojih žuljev. Škoda se ceni na 75.000 K, neznatne svote zavarovalnega zneska znašajo skupaj 8000 K. Na pomoč je prihitela prva požarna bramba iz Radovljice, za njo pa sosednje: Ribno, Bled Kamnagorica in Možnja. Le požrtvovalnosti in trudu teh je zahvaliti, da se je kljub silnemu požaru, obvarovalo troje omenjenih poslopij, nekaj oprave in živine. Med gasilci požarnih bram ob se posebno odlikovali gg. Vinko Resman, posestnik, Florjan Janc, posestnik in načelnik požarne brambe iz Radovljice, in I. Rus, načelnik požarne brambe z Bleda. Tem, kakor tudi vsem, ki so nesrečnim vaščanom v pomoč pritekli, bodi izrečena najlepša hvala! Ker so pogoreli brez strehe, živeža in obleke nujne pomoči zelo potrebni, prosim podpisano županstvo velenjeno občinstvo in slavna društva, kakor tudi vsa milosrdna srca, naj bi se istih usmilili ter z milodari bodisi v denarju ali naturalijami, kolikor je največ mogoče iste podpirali. V to svrhu naklonjeni darovi naj se blagovolijo podpisane županstvu posiljati. Županstvo občine Lancovo okraja Radovljica, dne 17. aprila 1910. Zupan Ivan Darnič s. r.

Z Bleda se nam piše. Š: ni dolgo tega, odkar sem se tukaj naselil. Srečen sem in vesel, da smem gledati in občudovati ta krasni in lepi kraj, kranjski biser. Lepo je tukaj. Narava se je obdala s prazničnim oblačilom. Kakor venček so naslounjeni hribje in gore okoli jezera, čedne vile, hišice, vrtovi, travniki in gozdi so kakor rožice razpoloženi, grad in lepa cerkev sta kakor kinč zraven. Najlepše je pa otok s cerkvico. Jezero je objema, kakor zlati prstan bisera! Prebivalci so dobri ljudje. Veliko je storjenega v umetnem in gospodarskem oziru, mnogo je treba še ukreniti, da bo Bled še lepši kakor do zdaj. Kmalu bo občinska volitev in želje se nam kar množe. Dobri, pošteni in zastopni može naj se volijo! Veliko je studencev, dobra mrzla voda je, napeljanje v vse kraje majka. Naravne moči je v bližji Savi dovolj, ali neporabljena teče vode leta in leta naprej, koristi pa ni nobene. Kaj pa je s telefonom in poštno filialko? Več prostosti za tujce bi tudi ne škodilo, veliko potov je prepovedanih in zaprti so najlepši razgledi. Vesljanje in ribarenje je tudi predrago. Pomanjklivosti je torej dovolj!

M. K.

3 sliki! Novost! 3 sliki!

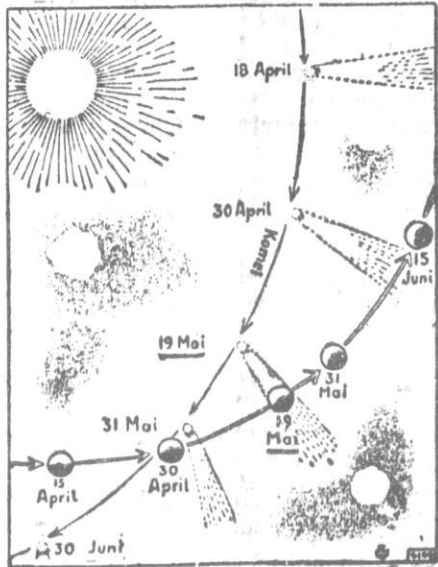
Ravnokar je izšel
Zelo aktualno! 3. snopič „VEČ LUČI“ Zelo aktualno!

Halleyev komet

Ne bo nas še konec 19. maja 1910!

Cena 30 vin., s poštnino 40 vin.

Dobitna se v oseh knjigarnah in trafikah kakor tudi v založni tiskarni Iv. Pr. Lampreta v Kranju.

Pot zemlje in Halleyeve repatice ob času, ko je najbližja zemlji.

Repatica je bila 20. aprila najbližje solncu. Točka, kjer je stala ta dan zemlja, se vidi na levo spodaj. Obe svetovni telesi se premikata v nasprotni smeri. 19. maja pojde zemlja skozi repatičn rep.

V Kranju, dne 30. aprila 1910.

Tiskevalni odsek je dovršil glavno delo o novem tiskovnem zakonu, ki že čaka na uresničenje kakor židje na Mesijo. V odseku so se odpravile različne pomanjklivosti Koberberjevega načrta, vendar pa še ni dosežena popolna jasnost v tem, katere sodišča so pristojna za kaznjiva dejanja, ki se store

v časopisju. Odsek si je pridržal še tretje branje in upati je, da se tam doseže popolna jasnost.

Reforma kazenskega zakona. Srečni časi so nastopili pri nas za — tatove, goljufe, poneverjevalce in kakor se že imenujejo te vrste gospodje. S prvim majem stopijo namreč v veljavo neke nove določbe kazenskega zakona, ki naj odgovarjajo novim socialnim in gospodarskim razmeram. Dosedaj se je kaznovalo kakor hudodeilstvo vsako tatvino, ki je znašala nad 50 kron; ako je bil ukradeni predmet vreden več nego 600 kron je bila dosedaj kazen odmerjena na 5 do 10 let. Dosedaj se je kaznovalo uradno poneverjenje kakor hudodeilstvo, ako je znašala poneverjena vrednost 10 kron, bodoče bo treba poneveriti v ta namen 50 kron. Za zneske, ki bodo presejali 1000 kron, bo določena težka ječa 5 do 10 let; dosedaj je bila ta kazen že pri 200 kronah. Osebe, ki imajo kake javne službe, zakrivijo po novi reformi hudodeilstvo, ako poneverijo 200 kron; dosedaj je bila ta svota 50 kron. Goljufijo se bo kaznovalo kakor hudodeilstvo, ako bo znašala vrednost 200 kron; dosedaj je zadoščalo 50 kron. Kazen 5 do 10 let nastopi, ako bo znašala vrednost 2000 kron, namesto kakor dosedaj 600 kron. Seveda bo kaznovana vsaka tatvina, goljufija i. t. d. tudi v bodoče, ali tatovi bodo vendarle bolj brez skrbi ker bodo v prihodnje šele za 200 kron dobivali toliko kazni, kakor dosedaj za 50 kron.

O vstaji v Albaniji so dosia sledeča poročila: Albanci zatrjujejo, da so bili Turki pri Stimilji popolnoma poraženi in da se je Ševket Durgut paša moral umakniti. Temu nasproti pa turški merodajni krogi razglasajo, da je bitka pri Stimilji končala z albanskim porazom. Iz Soluna in od drugod prihajajo vedno novi voji v Skopje. Odtod prodirajo vojaški oddelki peš v smeri proti Kačanliku in Pristini, ker je železniški transport na progi Skopje—Mitrovica nemogoč. Zatrjuje se, da so se Albanci vseh veroizpovedi uprli, ne samo, kakor se je prvotno mislilo, mohamedanci; med uporniki so torej tudi pravoslavni in katoliški Albanci. Katoliškim Albancem poveljuje Kol Nozu. Pri Kačanliku si še vedno stoji nasproti turška armada in uporniki. Ako izznamemo par neznatnih prask, še ni prišlo do pravega spopada. Turška vojska se polagoma razgrinja na vse strani in ima očevidno namen Albance obkoliti. Vendar pa so Albanci izredno čuječi, za to je skoro izključeno, da bi se ta manever Turkom posrečil. Splošno se sodi, da se bo te dni vnela v bližini Kačanlika velika bitka, ki bo odločilna za nadaljni tok dogodkov. Ako Turki dobe pravčasno zahtevana ojačenja, se jim bode morda posrečilo Arnavte vreči proti Pristini, ako pa pomoč izostane, je gotovo, da bodo podlegli albanski premoči. Mesto Peć (Ipek) je obkolilo 10.000 dobro oboroženih Arnavtov, ki zahtevajo, da se jim mesto takoj in brezpogojno uda, sicer da ga naskočijo in razrušijo. Mutesarif je prosil vlado za pomoč. Mesto Peć je že v albanskih rokah. 15.000 upornikov marsira proti jugovzhodu, da se združi z vstaji pri Kačanliku. V Carigradu se že sodi, da je Albanija za sedaj toliko kakor izgubljena za Turčijo. Turška vlada računa z dolgotrajno guerilvojnjo v Albaniji. Zatrjuje se, da imajo Albanci armado 300.000 dobro oboroženih bojnikov, ki imajo izvrstne puške najnovejšega sistema. S streljivom so izborno preskrbljeni, na razpolago pa imajo tudi več modernih topov. Včeraj in danes so se uporniki zbirali med Pećjo (Ipek) in Djakovu. Mriditi (katoliški Albanci) se včasem niso pridružili. Uporniki so porezali vse brzojavne žice ter razdejali železniško progo Skopje—Mitrovica. Včeraj sta odšla iz Skoplja 2 bataljona, 1 baterija in oddelek brzostrelcev v Ferisovč. Na potu v Kačanlik je 13 bataljonov, 5 baterij, 2 brzostrelne oddelka in voj konjenice. — «Sabah» javlja, da se je upornikom dovolil 12urni rok, da se udajo. Čim poteče ta rok, bo vojska pričela z energičnimi operacijami.

Otročje oblekce
spomladanske in letenske
priporoča v največji
izberi in po zelo
nizkih cenah
trgovina

Iv. Pfeifer
velika zaloga modnega in
manufakturnega blaga.
oo Konfekcija. oo

**Glace rokavice
Pašne plašče
Predpasnike
Bluze Krila**

Po prav ugodnih
cenah prodaja
I. Pfeifer
trgovina modnega
in manufakturnega
blaga. Konfekcija.

**Glace rokavice
Prašne plašče
Predpasnike
Bluze Krila**

Kako naši klerikalci pospešujejo promet tujcev. Z Bohinjske Bistrice se piše: Preteklo leto je sezidal tukajšnji posestnik Matevž Piber novo hišo »Hotel Posta«, v kateri se izvršuje gostilniška obrt ter se bodo oddajale sobe v zgornjih nadstropjih tujcem za prenočevanje in v seziji za stanovanja v najem. Gostilniška obrt se nahaja v jako spretnih rokah in so se dosedaj obiskujoči tujci o vodstvu in postrežbi v tej gostilni jako laskavo izrazili. Kakor pa čujemo, oskrboval in oddajal bude prihodnja leta posestnik sam sobe za tujce. To nas seveda pravi nič ne briga. A kaj je napravil ta do vrha dobičkaželjni g. Matevž Piber? Kupil je te dni na javni dražbi do malega vse postelje, žimnice, posteljno perilo, umivalnike, pljuvalnike in nočne posode ter drugo hišno opravo iz nekdanj Čekonitove delavske bolnišnice, torej postelje in hišno opravo, katero so svojetasno rabili na raznih boleznih kakor na črnih osepnih, na legarju, na tuberkulozi, na jetiki i. t. d. oboleli ali umrli Čekonitovi pri zgradbi tukajšnjega predora zaposleni ljudje. Nimamo nič proti temu, ako išče g. M. Piber s takim ravnanjem večjega dobička in tudi ne dvomimo, da se bode omenjena hišna oprava temeljito osnažila. Ni pa tako z renomejem bistrisških hotelov in gostiln, ki so opremljeni z novo drago opravo in to je, kar nas sili, to samo na sebi malenkostno stvar v javnosti omeniti. Kakor bode vsakemu znano, tujcu, ki se pride v sveži zdravi zrak krepčat in zdraviti, ne bode skrito ostalo, da se nahaja v Bistriskem hotelu stara hišna oprava iz nekdanj Čekonitove bolnišnice. To dejstvo ima lahko za vso občino bistrisko to posledico, da bi prišli vsi tukajšnji hoteli v jako dvomljiv renome, in bi se tujci naše občine glede prenočevanja ogibali. Stvar društva za tujski promet bi bila, v tej zadevi potrebno ukreniti, dokler je še čas. Nikakor pa ne moreje drugi v vsakem oziru za povzdigo tujkega prometa vnati hotelirji in gostilničarji Bohinjske doline radi nenasitne klerikalne bisage g. Matevža Pibera na ugledu trpeti.

Čakalnica v Žirovnici. Kakor se čuje, bode se precej dolgo čakala, da bi ji kdo poravnal njene izmučene kosti. Skandal je, da se za kaj takega državna železnica ne pobriga. Čast res dela njej! Kdor se vozi po Gorenjskem naj si ogleda postajo Žirovnica, da bode videl krasno stavbo, za katero i železniška uprava tako v čast šteje. Res boljši je vsak čebeljnak kakor pa ta. Priporočali bi gospodom v Trstu, da bi prišli osebno se prepričati in bi videli, kako je dobro biti izpostavljen vsem elementom. Sveda za nas je vse dobro! Potnik.

Pametno! Toraj vendar enkrat je prišel čas da se je tista »Zuželnova gostilna« v Mostah prodala. Sodnija je celo leto iskala dedičev po Ameriki i. t. d. Sedaj je vendar prišel čas da se ta podrtija stran spravi, tako je sklenil očetni odbor. Saj je tudi skrajni čas!

Iz Jayovnika. To je pa res delikatno! Čuje se od gotove strani, da mlekarice, katere vozijo mleko na Javornik in Savo, nazaj grede nekatere pobirajo pomije. Odjemalci, kateri to zvedo, se bodo lepo zahvalili tem »packam«, da so tako predrzne, da imajo ljudi za prašiče, da jim v istih posedah vozijo mleko. Ko bi se tudi katerikrat kontroliralo mleko, ne bilo bi slabo za nas. Mlekaricam bomo pa posvetili malo več pozornosti. Za danes zamolčimo valed prizanesljivosti imena. Samo toliko, da se takej opusti to!

Samomer. V Spodnji Loki v brdskem okraju so dobili domači 21letnega posestnikovega sina Franceta Maselja na hlevu mrtvega. Mrtvaški ogleda trdi, da se je pokojnik obesil, dočim starši to zanikajo, ker se boje, da bi sin ne bil cerkveno pokopan. Eni zatrjujejo, da se je Maselj obesil radi

tega, ker mu oče ni hotel dati denarja za v Ameriko, drugi pa pravijo, da radi neozdravljive bolezni.

† **Kralj Edvard bolehen.** Kakor poročajo listi, trpi angleški kralj Edvard na kronični bronchitis in želodčni bolezni, katera je valed kraljeve starosti zelo nerarna.

Mlado, staro,
Vsak pove:

Ta pa je za me!

Ker se samo ž njim krepčam,
Vedno zdrav želod'c imam!

Najboljši želodčni liker!

sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetna kakovost „ „ 4-80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Svarimo pred ponaredbami!

113 18-1

**Popravila
šivalnih strojev,**
se izvršujejo v naši delavnici
točno in stvarno.

SINGER Co.,
deln. družba šiv. strojev.
Največja in najstarejša trgovina
s šivalnimi stroji v Avstriji.
Kranj, Glavni trg 53.

**Hiša naprodaj
v Kranju št. 51**

dvonadstropna z lepo prodajalno, posebno dober
8-2 prostor za peka. 112

Več pove lastnik Ivan Potušek, brivec.

Kolesa „Pancer“

so najboljša in najtrpežnejša. To so dokazale izkušnje. Dobi se jih pri meni od 70 gld. ali 140 kron naprej s prostotekom (Freilauf). Dobi se tudi vse drugo kar se rabi pri kolesih.

Popravila se izvršujejo hitro in zanesljivo. Potem se dobi pri meni tudi vsake vrste **umetni ogenj, rakete, žabice** ter vsake vrste harmonike in drugo.

Paul Bizjak
Kranj števil. 102.

1073-2

Advokat dr. Jožef C. Oblak

naznanja, da je otvoril

115

odvetniško pisarno

v Ljubljani

Dalmatinova ulica 15 (Hotel Strukelj).

Priporočamo našim gospodinjam **pravi :FRANCKOY:** kavni pridatek iz zagrebske tovarne.

Gl. Zagreb 11. V. 1181. 0. 0. 1. V.

Hranilne vloge

se obrestujejo po 5 odstotkov. Izdaja hranilnih znanck.

Avstr. hranilna, kreditna in stavbena družba

reg. zadruga z om. poročtvom.

Centrala Dunaj, 6. Theobaldgasse 4. — Uradna kontrola.

Domače hranilnice

se dobe zastój. 103 52-4

Slovinci, ne zablite družbe
SV. CIRILA IN METODA!

Samo
MINLOS^{OV} PRAJNI PRAŠEK

KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILIONI

je oni, o katerem pravi znanil in odlični kemik milne industrije, gospod dr. K. DEITE v Berlinu, da ima veliko pralno moč,

večjo nego milo ali milo in soda ne da bi kvaril perilo. 32 14-14

Minlos^{OV} pralni prašek je torej najboljši

kar se more rabiti za pranje perila, varuje v največji meri perilo, je poceni in daje bliščečo beloto ter je popolnoma brez duha.

Zavitek 1/2 kg stane samo 30 vin.

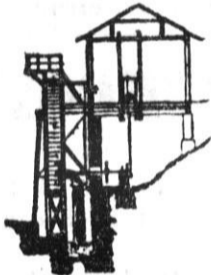
Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonialnim blagom in milom.

Na debelo!

L. Minlos, Dunaj, I. Mülkerbastel 3.

G. Tönnies

v Ljubljani 52-58
89

tovarna za stroje, železo in kovinolitvarna priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Motorje za bencin in surovo olje, najcenejša gonilna sila.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 49 52-13

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

Glinaste peči 138 52-46

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Električna gonilna sila.

Tovarna oljnatih barv, lak in firneža

Brata Eberl 212

črkoslikarja, lakirarja, stavbena in pohištvena pleskarja

Ljubljana Miklošičeve ulice 6, nasproti hot. 'Union'

Ustanovljeno 1842. Telefon 154.

52-34

Josip Pogačnik v Radovljici

krojaški mojster

Odklikovan 1909 na razstavah v Londonu in v Parizu s prvim darilom: častno diplomo, velikim zlatim častnim križcem in veliko zlato kolajno.

priporoča cenjenemu občinstvu

svojo delavnico v izdelovanje vseh vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in loyskih oblek ter ogrinjal.

Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. — Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in ceno ter se sprejemajo popravila.

Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih sokenj.

Zajamčena je vestna izvršitev naročenega dela natančno po meri in izbranem kroju ter po želji naročnika. — Kdor si želi nabaviti elegantne, fine, obenem trpežne in vsem zahtevam ustrezajoče obleke, naroči si jih naj pri tej tvrdki in postal bo stalen naročnik. 82 52-8

209 52-36

Največja trgovina na Gorenjskem.

Rudolf Rus

urar v Kranju

Ravnokar je izšel velik cenik z najlepšimi novostmi, katerega na željo pošiljam vsakomur brezplačno.

Ustanovljeno leta 1885.

Vina

štajerska, dolenska, goriška, vipavska, istrijanska, dalmatinska, jamčeno pristna

ponuja po skrajno nizkih cenah

zadruga

282 52-22

Agro-Merkur

r. z. z. o. z. v Ljubljani.

Martinova ocesta 20

Postajališče električne cestne

R. Lang

Martinova ocesta 20

železnice pri šentpeterski cerkvi. 126-40

LJUBLJANA ::: Zalagatelj društva c. kr. avstr. drž. uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh oonah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Specijaliteti: Gostilniški stoli.

Pohištvo iz železa, otroška postelje in vozički po vsaki ooni.

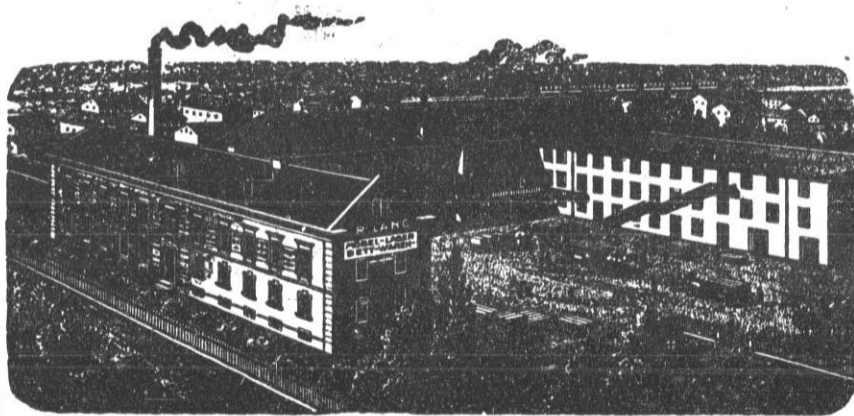
Modrool iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 glid. naprej. Divan z okraski.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo; postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obelalnik, miza, stensko ogledalo.

Specijaliteti v ne-vestnih balah. Veliki prostori, pri-tilžno in v l. nad-stropju. Čudovito poceni za hotele, vile in za letovlšča 52 glid.

Šivalni stroji

za vse le mogoče šivalne namene.

Dobe se v vseh naših prodajalnah.

SINGER Co., akcijska družba šivalnih strojev. 85 42-7

Podružnice povsod. Podružnice povsod. Kranj št. 53, nasproti c. kr. pošte.

KINEMATOGRAF!

V dvorani hotela 'Nova Pošta' v Kranju.

V soboto in sredo nov spored.

V soboto, nedeljo in ponedeljek:

Pogreb Njega ekselence † dr. Luengerja.

Spored od 30. aprila do 3. maja:

Poplave v pokrajini.

Zlati pajek.

Ubogih starčki.

Kako je Gretinetti sprejel gosta.

Spored od 5. do 6. maja t. l.:

Zabava v Indiji.

Slavnosti v Yokohami.

Vedopad v Šanhajnu (Šonca).

Ludovik XI., kralj francoski.

Gretinetti pod snegom.

K obilni udeležbi vabi najljubše

ravnateljstvo.

Slab želodec ne prenese ničesar

in vsakdanji vzrok tega je: br. zlastnost, bolečine želodca, slabost, nerednosti v prebavljanju, glavobol i. t. d. Gotova odpomoč proti temu so 59 12-4

Kaiserjeve karamle iz melise.

Zdravniško preizkušene!

Oživljajoče, prebave pospešujoče in želodec okrepujoče sredstvo

Zavoj po 20 in 40 vinarjev v lekarni v Trzinu.

Velikanska zaloga slamnikov

vsake vrste po tovarniški ceni prodaja 114 18-1

Anton Adamič
KRANJ :: Glavni trg.

Novost!

Pravkar je izšel v založbi tiskarne Iv. Pr. Lampreta v Kranju

2. snopič „Več luči“

Zbirka prav potrebnih, poučnih in aktualnih spisov za slovensko ljudstvo, pod naslovom

Kako naj sina oprostim vojaške službe in druge važnejše določbe glede vojaške dolžnosti.

V Velesovem na Gorenjskem

poleg romarske cerkve

se odda v najem, eventualno tudi prodaja

hišno poslopje

s hlevom, šupo in vrtom.

Poizve se pri Avg. Štamcarju, uradniku banke „Slavije“ v Ljubljani. 102 10-4

Nikoli več!

ne menjam z mojim milom, odkar imam v rabi Bergmannove «Steckenpferd»-lijino mlačno milo (Znamka «Steckenpferd» od tvrdke Bergmann in Ko., Tešin ob L., ker je edino to milo najbolj učinkujoče vseh medicinskih mil proti solničnim pegam, kakor tudi v dosegu lepega, mehkega in nežnega tainta. Komad po 80 vin. se dobi po vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfimerijami i. t. d.

55 40-12

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu se naznanja, da uraduje

podružnica posojilnice v Radovljici, r. z. z o. p., na Jesenicah

od 1. maja 1910

naprej v

Hauptmanovi hiši

v neposredni bližini kolodvora.

Ravnateljstvo.

Modni salon :: Ivana Schiller

Ljubljana Sv. Petra c. 31 priporoča lepo izbero damskih, dekliških in otročjih klobukov. Popravila točno in ceno. Žalni klobuki vedno v zalogi.

Matija Ažman mizar : Kranj 123

nasproti klobučarja Ovčjaka

naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel obrt Mihaela Pantarja v Kranju

za izdelovanje mrtvaških krst

ker je bila hiša onega prodana.

92 6-6

Krste se dobe vsakovrstne in po najnižjih cenah.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica K 3.000.000 K.

Stritarjeva ulica št. 2

Rezervni fond K 400.000.

Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Priporoča promese na 4% one Tiske srečke po 8 kron, zrebanje dne 1. aprila t. l., glavni dobitok 180.000 K.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2%. 73 52-8

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijenita, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku Ljubljana
Kolodvorska
kamenarskem mojstru = ulica =

Konc. zobarski atelje

ni več v Kranju

od sedaj nadalje samo v

Ljubljani Stritarjeva
ulica 7.

Konc. zobotehnični atelje
O. Seydl

44 52-17

75 26-8 **Prva tovarna**

TOKAJSKEGA KONJAKA

naznanja s tem p. občinstvu, da je njen destilat za mesto Kranj, Škofjo Loko in Trzin pri gosp.

F. Dolenz v Kranju

depozitirala, ter ima izključno samoprodajo le tvrdka Dolenz. Steklenice za pokuhanje so po 40 vin. in se dobijo pri g. Dolenzu.

Edini
zdravniški
tehniški **atelje**
v Kranju dr. Eduard
Globočnik
v isti hiši, kjer je lekarna.

Umetni zobje se izgotove v enem dnevu, popravila v nekoliko urah, začasna popravila takoj. Vsa tehnična dela oskrbuje preizkušen zobotehnik, Solidno delo.

Ordinacije vsak dan, tudi ob nedeljah. 220 52-34

Pozor!

Izšla je knjižica „Cerkovne pristojbine ali štolnina“ z dodatkom „Kako se določa kongrua?“ Cena 30 vin.; po pošti 40 vin. Dobi se v fiskalni lo. Pr. Lampreta v Kranju.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškova ulica št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko inženjersko podjetje.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d

Specijaliteta: 83 52-7

valjični zastori (Rollbalken).

Loterijska srečka dne 23 aprila t. l.
Trst 68 50 73 5 8

Avstrijska specialiteta

I. vrste so svetovnoznani 87 12-7

Maršnerjevi šumeči limonadni bonboni
(z okusom malin, citrone, jagod, češnje in dišeče perle)
v svrhu priprave izvrstne brezalkoholne pijače.

Edino pristani
sto varstveno
znamko.

Edino pristani
sto varstveno
znamko.

Dobe se povsod, kjer so nalepljeni lepaki s to znamko. Tudi vsak bonbon ima to znamko. Letna poraba več nego 60 milijonov komadov. Lu-sin, parfinira dihanje. Klairon, najfinejša delikatesa sveta. Bouchées à la Reine. Peppermint-Losen-družba. Vseh vrst mleka in čokolad za kuhanje izvrstne kakovosti priporoča Prva češka akc. dr. orient. sladkornih in čokoladnih tovarn na Kraljevih Vinogradih prej

A. MARŠNER

Glavna zaloga na Dunaju: Josip Katz, VI., Theobaldgasse 4.

POSOJILNICA V RADOVLJICI

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

Rezervna zaklada

iznaša:

K 92.000

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5 1/4% ali z 1% amortizacijo, na menice pa po 6% :: Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

192 52-38

Denarni promet

v letu 1908:

K 5,000.000

Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Uraduje se v centrali in v podružnici

vsak dan
od 8.—12. ure dopoldne
in od

2.—6. ure pop. izvzemši
nedelje in praznike.

Poštno-hranilnični račun
centrale št. 45.867.

Podružnice na Jesenicah
št. 75.299.

